

MARIESTAD

Arvoden och traktamenten

Förtroendevalda

Mariestad

**Antaget av
Kommunfullmäktige**
Mariestad 2013-12-16

Bestämmelser om arvoden och traktamenten med mera till förtroendemän i Mariestads kommun

Kommunfullmäktiges beslut § 140/13

§ 1 Tillämpningsområde

Dessa bestämmelser gäller för ledamöter och ersättare i kommunfullmäktige, i beredningar som tillsatts av fullmäktige, i kommunstyrelsen, i kommunens övriga nämnder och i avdelningar och organ för beredning, som inrättats enligt kommunallagen, samt för revisorer, revisorsersättare som utsetts enligt 9 kap 1 § kommunallagen, och förtroendevalda i kommunens helägda och till mer än 50 procent delägda aktiebolag. Om ekonomiska och sociala förmåner till kommunalråd och oppositionsråd finns, utöver vad som framgår av detta reglemente, särskilda bestämmelser. Med sådana råd avses här förtroendevald som ägnar hälften av sin arbetstid åt uppdrag för kommunen.

§ 2 Ersättningsformer

Ersättning kan utgå i form av årsarvode, sammanträdesarvode, förrättnings-ersättning, resekostnadsersättning och traktamente. Ersättning kan också utgå för de särskilda kostnader som föranletts av förtroendeuppdraget enligt de grunder som anges i 11-14 §§.

§ 3 Ersättningarnas storlek

Kommunfullmäktige beslutar särskilt om ersättningarnas storlek när det gäller ersättning enligt 4, 6-9 §§.

§ 4 Årsarvoden

Årsarvoden utgår till de kommunala förtroendevalda som anges under avsnitt B. Avgår förtroendevald som är berättigad till årsarvode under tjänstgöringsperioden fördelas arvodet mellan honom och den som inträder i hans ställe i förhållande till den tid varunder var och en av dem innehaft uppdraget.

§ 5 Sammanträden

Med sammanträde avses i dessa bestämmelser sammanträde med de organ som angetts i första paragrafen där protokollföringsskyldighet föreligger enligt kommunallagen eller där protokoll förs i huvudsaklig överensstämmelse med kommunallagens regler.

~~§ 6 Sammanträdesarvoden~~

~~För sammanträde utgår arvode med 120 kronor per timme, dock högst för åtta timmar per sammanträdesdag. Arvodet utgår för varje påbörjad halvtimme med hälften av timmervodet. Detta gäller för sammanträde både på dagtid och kvälltid.~~

~~Timersättningen ska räknas upp efter varje lönerevision med medelvärdet (uttryckt i procent) av löneökningen för de anställda i kommunen.~~ ***"Dubbelskrivning"***
Förslag att detta flyttas till: A Sammanträdes- och förrättningsarvoden sid 6

§ 7 Ersättare

Ersättare, som tjänstgör i stället för ledamot, erhåller ersättning efter samma grunder som gäller för ledamot. Ersättare som – utan att tjänstgöra i ordinarie ledamots ställe – deltar i sammanträde med styrelse eller nämnd erhåller halvt sammanträdesarvode.

§ 8 Resekostnadsersättning

Ersättning för resekostnader vid sammanträde inom kommunen utgår enligt de grunder som fastställts för kommunens personal, om avståndet från den förtroendevaldes fasta bostad eller hans arbetsplats till sammanträdesplatsen överstiger tre kilometer. Ersättning för resekostnader och traktamente vid sammanträde utom kommunen utgår enligt samma grunder som för kommunens personal.

§ 9 Förrättning

Med förrättning avses i dessa bestämmelser:

1. Sammanträde med kommunfullmäktige, kommunstyrelsen eller annan nämnd
2. Protokolljustering då särskild tid och plats bestämts
3. Förhandling eller förberedelse för förhandling med personalorganisation eller annan motpart till kommunen
4. Överläggning med företrädare för annat kommunalt organ än det som den förtroendevalde själv tillhör
5. Sammankomst med samrådsorgan i vilket kommunen är representerad
6. Överläggning med förvaltningschef eller annan anställd vid det kommunala organ den förtroendevalde själv tillhör

7. Besiktning eller inspektion
8. Överläggning med utomstående myndighet eller organisation
9. Medverkan i granskning inom ramen för revisionsuppdrag
10. Presidiemöten i MTG-nämnderna (för att tillgodose oppositionens intresse av insyn)

För ersättning enligt punkterna 2-9 krävs särskilt uppdrag.

Ordförande och vice ordförande i kommunfullmäktige, styrelse eller nämnd är inte berättigade till ersättning för förrättning enligt punkterna 2,4,6 och 10. Detta gäller även förste vice ordförande i kommunstyrelsens arbetsutskott.

Kommunfullmäktiges ordförande är berättigad till förrättningsarvode med maximalt tre timmar vid de tillfällen då representationen innefattar förberedelser, t.ex. inläsning av litteratur och vid längre tal. Förrättningsarvode vid representation gäller enbart kommunfullmäktiges ordförande och fullmäktiges 1:e och 2:e vice ordförande då de träder i ordförandes ställe.

§ 10 Förrättningsersättning

Arvode och resekostnadsersättning till den som deltar i förrättning utgår enligt samma grunder som för sammanträde.

Begäran om ersättning för förrättning som är äldre än tre månader ersätts inte.

§ 11 Barntillsynskostnader

Ersättning utgår för kostnader som föranletts av uppdraget vid vård och tillsyn av barn som vårdas i den förtroendevaldes familj och som under kalenderåret inte fyller tio år. Om särskilda skäl föreligger kan ersättning även utgå för äldre barn. Ersättning utgår inte för tillsyn som utförs av egen familjemedlem eller av sammanboende och ej heller för tid då barnet vistas i den kommunala barnomsorgen. Ersättning utgår med belopp motsvarande vad som utgår till av kommunen anställd dagbarnvårdare.

§ 12 Vård av funktionshindrad

Ersättning utgår för kostnader som föranletts av uppdraget vid vård och tillsyn av funktionshindrad person som vistas i den förtroendevaldes bostad. Ersättning utgår inte för tillsyn som utförs av egen familjemedlem eller av sammanboende.

§ 13 Funktionshindrad förtroendevald

Ersättning utgår till funktionshindrad förtroendevald för de särskilda kostnader som föranletts av uppdraget. Härin ingår utgifter för resor, ledsagare, tolk, hjälp med inläsning av handlingar och liknande.

§ 14 Ersättning för övriga kostnader

För andra utgifter än som avses i 11-13 §§ utgår ersättning om den förtroendevalde kan visa att särskilda skäl förelegat för dem. Ersättning utgår inte då den förtroendevalde haft rimliga möjligheter att genom omdisponering av arbete eller dylikt kunnat förhindra kostnaderna. Frågan om ersättning enligt denna paragraf prövas i varje särskilt fall av kommunstyrelsen.

§ 15 Gemensamma bestämmelser för ersättning enligt 10-14 §§

För att kunna få ersättning enligt 10-14 §§ ska den förtroendevalde vid varje tillfälle då ersättning begärs att anmäla detta till sekreteraren i respektive kommunala organ.

§ 16 Särskilda regler för förtroendeuppdrag som omfattar minst 40 procent av en heltid

Sjukfrånvaro

För förtroendeuppdraget gäller samma regler för sjukfrånvaro, som gäller vid anställning. Det innebär att sjuklönelagens regler, liksom AB (Allmänna bestämmelser) ska tillämpas.

Semester/semesterersättning

Förtroendevald är berättigad till ledighet för semester utan avdrag på årsarvodet under samma antal dagar som gäller för anställda enligt kommunalt avtal. Semesterersättning ska inte utgå. Rätt att spara semester föreligger inte.

§ 17 Reducering av årsarvode – alla förtroendeuppdrag med årsarvode

Om förtroendevald med årsarvode inte kan fullgöra sitt uppdrag under en längre tid än en månad, ska årsarvodet reduceras i motsvarande mån. Har ersättare utsetts i ett särskilt beslut på grund av hindret, är ersättaren berättigad till årsarvode som motsvarar tjänstgöringstiden.

§ 18 Tolkning

~~Frågor om tolkning och tillämpning av dessa bestämmelser och bestämmelserna om ersättning för förlorad arbetsförtjänst avgörs av kommunstyrelsen~~

Frågor om tolkning och tillämpning av dessa bestämmelser och bestämmelserna om ersättning för förlorad arbetsförtjänst avgörs av kommunstyrelsen, personalchef samt lönechef med följande ansvarsfördelning:

Kommunstyrelsen: Ansvarar för särskild tolkning och tillämpning vid principiella frågeställningar samt beslutar då det råder olika uppfattningar om regelverkets tillämpning.”

Personalchef: Ansvarar för allmän tillämpning och tolkning av regelverket. Vid frågeställningar där personalchefen inte kan tolka regelverket ska ärendet byttas till kommunstyrelsen.

Lönechef: Ansvarar för granskning av förtroendevaldas intyg för beräkning av ersättning för förlorad arbetsinkomst. Är intyget komplett ska den förtroendevalde meddelas detta. Är intyget ofullständigt ska den förtroendevalde meddelas vilka uppgifter som ska kompletteras innan ersättning kan utbetalas. Lönechefen ansvarar för att ersättning inte utbetalas om inkomstunderlaget är äldre än tolv månader eller om inkomstunderlaget är bristfälligt.

A Sammanträdes- och förrättningsarvoden

Sammanträdes- och förrättningsarvoden utgår med ~~120~~ 123 kronor per timme, dock högst för åtta timmar per sammanträdesdag. Arvodet utgår för varje påbörjad halvtimme med hälften av timarvodet. Detta gäller för sammanträde/förrättning både dagtid och kvällstid. ~~(Arvodetsbeloppen för sammanträden och förrättningar ska årligen prövas i samband med budgetbehandlingen).~~ *Timersättningen ska räknas upp efter varje lönerevision med medelvärdet (uttryckt i procent) av löneökningen för de anställda i kommunen.*

B Årsarvoden

Årsarvoden utgår med följande belopp till nedan angivna kommunala förtroendemen:

<i>Kommunstyrelsen</i>	<i>Arvode</i>
1. Kommunstyrelsens ordförande, tillika kommunalråd Beloppet är 90 procent av riksdagsledamöternas arvode.	<i>658 800 kr (2015)</i>
2. Kommunstyrelsens andre vice ordförande, tillika oppositionsråd, är berättigad till ersättning som motsvarar 80 procent av ersättningen till kommunstyrelsens ordförande enligt första punkten.	<i>527 040 kr (2015)</i>
3. Kommunstyrelsens vice ordförande är berättigad till ersättning som motsvarar 50 procent av ersättningen till kommunstyrelsens ordförande enligt första punkten.	<i>329 400 kr (2015)</i>
4. Ledamöter i kommunstyrelsens arbetsutskott (utom ordföranden, vice ordföranden och andre vice ordföranden) är berättigade till årsarvode som motsvarar 15 procent av ersättningen till kommunstyrelsens ordförande.	<i>98 820 kr (2015)</i>

Arvodet kan fördelas mellan ordinarie ledamot och ersättare efter överenskommelse. Anmälan ska i så fall göras till personalenheten i god tid före utbetalningen.

Övrigt

Ersättare som tjänstgör vid sammanträde med arbetsutskottet istället för ordföranden eller förste vice ordföranden, är berättigad till ett särskilt arvode om ~~300~~ 334 kronor per sammanträde utöver sammanträdesersättningen.

Samtliga tjänstgörande ersättare i kommunstyrelsens arbetsutskott är berättigade till inläsningsarvode om ~~300~~ 334 kronor per sammanträde.

Ersättningen under denna punkt (*Övrigt*) ska räknas upp efter varje lönerrevision med medelvärdet (uttryckt i procent) av löneökningen för de anställda i kommunen.

Övriga styrelser och nämnder *Procent av kommunalrådsarvodet*

Ordförande:

Socialnämnden	25
Barn- och utbildningsnämnden	23
~~Kulturnämnden~~	~~6~~
Miljö- och byggnadsnämnden (<i>Mariestads representant i presidiet</i>)	10
Tekniska nämnden (<i>Mariestads representant i presidiet</i>)	10
Avfallsnämnden (<i>Mariestads representant i presidiet</i>)	4

Vice ordförande:

Socialnämnden	20
Barn- och utbildningsnämnden	18
~~Kulturnämnden~~	~~4~~

Fullmäktige och revision

Kommunfullmäktiges ordförande	6
Kommunfullmäktiges förste och andre vice ordföranden	3
Revisor av kommunens räkenskaper, ordföranden	5
Revisor av kommunens räkenskaper, vice ordförande	4
Revisor av kommunens räkenskaper, ledamot	3

Kommunens bolag

VÄNERENERGI

Ordförande	8
Vice ordförande	4
Ledamöter (Ersättning enligt punkt A ovan)	
Lekmannarevisor	0.6

MARIEHUS AB

Ordförande	8
Vice ordförande	4
Ledamöter (Ersättning enligt punkt A ovan)	
Lekmannarevisor	0.6

Ovannämnda arvoden inkluderar ersättning för motsvarande uppdrag i ~~MFE AB:s~~
VänerEnergi AB:s och Mariehus AB:s dotterbolag.

C Särskilt sammanträdesarvode

Till ledamot och tjänstgörande ersättare som tjänstgör som ordförande ska – utöver sammanträdesarvodet – utgå ett särskilt sammanträdesarvode på ~~300~~ 334 kronor. Nyssnämnt extra arvode ska dock inte utgå till förtroendevald som erhåller årsarvode.

Ordföranden och vice ordföranden i valnämnden är berättigad till extra arvode enligt första stycket.

Ersättningen under denna punkt ska räknas upp efter varje lönerevision med medelvärdet (uttryckt i procent) av löneökningen för de anställda i kommunen.

Bestämmelser om ersättning till förtroendevalda för förlorad arbetsförtjänst

§ 1 Arbetsinkomst

Förlorad arbetsinkomst *eller ekonomisk förmån* ersätts med ett belopp per timme som baseras på den faktiska ~~inkomstförlusten~~ *ekonomiska förlusten*, dock högst 250 kronor per timme. I arbetsinkomsten inräknas eventuell semesterersättning, o- tillägg, skifttillägg och motsvarande ersättningar.

§ 2 Ersättningsgrundande inkomst

Ersättning för förlorad arbetsinkomst räknas fram enligt följande grunder:

Anställda

Ersättningen grundas på löneuppgift (månadsinkomst), som ska vara styrkt av arbetsgivare.

Egenföretagare

Med "Egenföretagare" avses ägare till enskild firma alternativt delägare i handelsbolag.

Egenföretagares ersättning grundas på månadsinkomsten i verksamheten. Månadsinkomsten ska styrkas genom intyg av revisor. Med egenföretagare avses personer som innehar F-skattsedel eller som efter en individuell prövning har bedömts tillhöra denna yrkeskategori av ~~kommunledningskontoret~~ *personalchefen*.

Om inkomstbortfallet inte kan styrkas på detta sätt ska inkomstbortfallet grundas på den årsinkomst som har anmälts till Försäkringskassan eller inkomsten (brutto) enligt den senaste till Skattemyndigheten inlämnade självdeklarationen. Bestyrkt kopia på anmälan till Försäkringskassan alternativt på självdeklarationen ska i så fall ges in till kommunledningskontoret.

Arbetslöshetsersättning, sjukpenning eller föräldrapenning

I de fall den förtroendevalde uppbär arbetslöshetsersättning, sjukpenning eller föräldrapenning grundas ersättningen på det belopp som den förtroendevalde gått miste om på grund av sitt uppdrag. Begärt belopp ska styrkas med intyg från ansvarig kassa. Den förtroendevalde ansvarar själv för Försäkringskassans prövning om det är möjligt att fullfölja uppdraget under pågående sjukskrivning.

Förlorad ekonomisk förmån

Såsom ersättningsberättigad tid ska även betraktas sådan frånvaro från arbetsplats där den förtroendevalde ej belastas med löneavdrag men förlorar inarbetad flexitid, komp tid eller motsvarande. Förtroendevald ska kunna styrka förlust av förmån.

Rätt till ersättning föreligger även för tid då den förtroendevalde är frånvarande från arbetsplatsen utan att belastas med löneavdrag men som hen har att arbeta in på annan tid utan lön. En förutsättning för utbetalning av ersättning är att det föreligger ett särskilt avtal mellan arbetstagaren och arbetsgivaren om att den förtroendevalde fullgör arbetet på annan tid p.g.a. uppdraget. Arbetsgivaren ska intyga att särskilt avtal finns.

Schemalagd arbetstid

Förtroendevald är berättigad till ersättning för förlorad arbetsförtjänst vid de tillfällen ett sammanträde med nämnd, styrelse eller arbetsutskott, i direkt anslutning, föregås eller efterföljs av ett schemalagt arbetspass. Detta gäller även annan förrättning som, i direkt anslutning, föregås eller efterföljs av schemalagt arbetspass. Arbetstiden ska styrkas med schema från arbetsgivaren.

Med detta avses t.ex. att en förtroendevald arbetar natten innan ett sammanträde med nämnd/arbetsutskott som börjar på morgonen/förmiddagen efter arbetspasset. Den förtroendevalda är då berättigad till ersättning för förlorad arbetsförtjänst för de timmar som hen skulle arbetat natten innan sammanträdet.

Denna möjlighet till ersättning gäller endast för ledamöter samt tjänstgörande ersättare.

Visstidsanställda med timlön

Visstidsanställda med timlön som inte kan stå till arbetsgivarens förfogande vid sammanträden och annan förrättning har rätt till ersättning för förlorad arbetsförtjänst. Ersättningen avser den faktiska tiden som sammanträdet eller förrättningen pågår.

Schablonberäknad inkomst

Om den förlorade arbetsinkomsten inte kan grundas på något av de tidigare redovisade alternativen ska inkomsten i sista hand grundas på en schablonmässigt bestämd årsinkomst om 240 000 kronor. Nyss angivet belopp inkluderar semesterersättning och övriga ersättningar enligt första paragrafen. ~~Den förtroendevalde ska kunna styrka att arbetsinkomst har förlorats även vid schablonberäkning av årsinkomsten.~~

§ 3 Inlämning av inkomstunderlag

~~Inkomststoppgift ska lämnas in varje år samtidigt som ersättning begärs första gången. Anmält belopp kan inte justeras retroaktivt.~~

Inkomststoppgift ska lämnas in årligen i januari månad. Anmält belopp kan inte justeras retroaktivt. Lönekontoret betalar inte ut ersättning för förlorad arbetsförtjänst om inkomstunderlaget är äldre än tolv månader.

§ 4 Högsta antal timmar

Ersättning för förlorad arbetsinkomst betalas ut för högst åtta timmar per dag. Om en förtroendevald, som har schemalagd arbetstid – med intyg från arbetsgivaren – visar att arbetsinkomst förlorats för mer än åtta timmar per dag, betalas ersättning ut även för denna tid. Arbetsgivarintyg ska lämnas in samtidigt som ersättning begärs.

§ 5 Ändrade inkomstförhållanden

Inkomständringar ska anmälas och styrkas på samma sätt som gäller när inkomstuppgift lämnas första gången.

§ 6 ~~Kommunledningskontoret~~ Lönekontoret beräknar timersättningen

Timersättningen beräknas av ~~kommunledningskontoret~~ lönekontoret enligt samma principer som gäller för kommunens löneavtal (HÖK).

~~§ 7 Ersättning för arbetstid efter 18.30~~

~~Om ersättning begärs för förlorad arbetsförtjänst, som avser tid efter 18.30, ska den förtroendevalde i ansökningsblanketten redogöra för varför arbetet inte kunnat utföras på normal arbetstid.~~

§ 8 Begäran om ersättning för förlorad arbetsinkomst

Begäran om ersättning ska lämnas in till den nämndförvaltning som den förtroendevalde tillhör. Förtroendevald som tillhör kommunfullmäktige, kommunstyrelsen eller dess utskott ska lämna in sin begäran om ersättning till ~~kommunledningskontoret~~ *Kommunkansliet/kommunsekreteraren*. Kommunens blankett ska användas.

§ 9 När ska begäran om ersättning lämnas in

Begäran om ersättning ska lämnas in så snart som möjligt och senast i månaden efter den då inkomstbortfallet inträffade.

Inkomstbortfall som är äldre än ~~ett år~~ *tre månader* ersätts inte.

§ 10 Förlorad pensionsförmån

Förtroendevald har rätt till ersättning för förlorad pensionsförmån. Ersättningen utgår i form av årliga avgifter till tjänstepensionsförsäkring. Den årliga avgiften är 4.5 procent av den sammanlagda ersättningen för förlorad arbetsinkomst under året som den förtroendevalde har erhållit när han/hon har utfört förtroendeuppdrag i kommunen. För att ersättningen ska utgå krävs att den förtroendevalde kan visa att förtroendeuppdraget har medfört minskade pensionsavgifter.

Pensionsavgifterna sätts in på pensionsförsäkring i KPA pension AB. Genom betalning av årliga avgifter har kommunen fullgjort sin lagliga skyldighet att ersätta den förtroendevalde för förlorad pensionsförmån.

För förtroendevalda som bedriver aktiv egen näringsverksamhet utan att inneha anställning ska i stället för första och andra stycket gälla följande: Den förtroendevald som kan styrka att pensionsförmån har förlorats, har rätt till ersättning för förlorad pensionsförmån med verifierat belopp.

Begäran om ersättning för förlorad pensionsförmån enligt andra stycket ska framställas senast vid utgången av mars månad året efter det år till vilket förlusten hänförs.

Begäran om ersättning enligt tredje stycket ska framställas senast i samband med pensionering, dock senast två år från pensionstillfället.

§ 11 Gemensamma bestämmelser

Rätten till ersättning enligt 1-10 §§ omfattar nödvändig ledighet för förtroendevald med speciella arbetstider eller särskilda arbetsförhållanden i övrigt när det inte kan anses skäligt att den förtroendevalde fullgör sina ordinarie arbetsuppgifter i direkt anslutning till sammanträdet eller motsvarande aktivitet.

Rätten till ersättning enligt 1-10 §§ omfattar tid för resa till eller från sammanträdet eller motsvarande aktivitet och tid för praktiska förberedelser i anslutning till sammanträdet/aktiviteten.

Förtroendevald är berättigad till ersättning för förlorad arbetsförtjänst med maximalt en timme innan samt en timme efter sammanträdet/förrättningen.

Förtroendevald har inte rätt till ersättning för styrkt förlorad arbetsinkomst med mera eller för styrkta förlorade pensionsförmåner om schablonersättning tidigare har betalats ut för den förlorade inkomsten.

§ 12 Tjänstgörande ersättare

Ersättning för förlorad arbetsinkomst, pensionsförmån eller semesterförmån ska även utgå till närvarande icke tjänstgörande ersättare vid sammanträde i styrelse eller nämnd. Sådan ersättning utgår inte vid sammanträde med kommunfullmäktige.

§ 13 Kommunalråd och oppositionsråd

Kommunalråd och oppositionsråd som fullgör sådana uppdrag på minst fyrtio procent av en heltid är inte berättigade till ersättning för förlorad arbetsförtjänst.